

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 548/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa

,
, zastúpeného
Advokátskou kanceláriou Patajová Pataj, s. r. o., J. Chalupku 8, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát JUDr. Marián Pataj, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3 Tos 78/2023 z 19. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 78/2023 z 19. júla 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 Tk 1/2019 z 25. septembra 2020 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 To 163/2020 z 21. apríla 2021 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, ako aj trest prepadnutia majetku a ochranný dohľad v trvaní 1 roka.

3. Uznesením okresného súdu č. k. 4 Nt 39/2022 zo 7. júna 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) bol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci zamietnutý.
4. Napadnutým uznesením bola následne zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že jediným priamym usvedčujúcim dôkazom proti nemu bola výpoveď svedka _____, ktorý svoju výpoveď počas konania zmenil, a to tak, že sa k spáchaniu trestnej činnosti priznal v celom rozsahu, jej spáchanie oľutoval a následne za páchatel'a označil aj sťažovateľa, ktorý do toho času nebol ani len podozrivým zo spáchania trestnej činnosti. Obhajca sťažovateľa pri príprave dovolania zistil, že predmetný trestný spis bol pripojený k vyšetrovaciemu spisu Úradu inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sp. zn. ÚIS-63/BKOK-2021. V označenom konaní svedok uviedol skutočnosti, ktoré sú v rozpore s jeho tvrdeniami v trestnom konaní, na základe ktorých bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania príslušných skutkov. Na označenie sťažovateľa za vedomého páchatel'a drogovej trestnej činnosti mal byť svedok navedený orgánmi činnými v trestnom konaní výmenou za prísľub uloženia trestu pod dolnou hranicou trestnej sadzby. Sťažovateľ mal byť opakovane bez prítomnosti a vedomosti svojho obhajcu navštívený operatívnymi príslušníkmi Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru (ďalej len „NAKA“), ktorí na neho mali vyvíjať nátlak, aby vypovedal určitým spôsobom. O plánovitosti daného postupu svedčí aj skutočnosť, že niektoré úradné záznamy operatívnych pracovníkov NAKA mali byť vyhotovené skôr, ako sa o daných skutočnostiach vôbec mohli dozvedieť. Všetko už uvedené bolo krajským súdom nedostatočným spôsobom reflektované v napadnutom uznesení, a preto ho sťažovateľ považuje za nedostatočne odôvodnené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na povolenie obnovy konania.
7. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy; III. ÚS 331/04, III. ÚS 156/06, II. ÚS 442/2014).
8. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí

dat' odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06, IV. ÚS 279/2018).

9. Ústavný súd, zohľadňujúc už uvedené východiská, ústavnú sťažnosť preskúmal a dospel k záveru, že nie je dôvodná.

10. Krajský súd v napadnutom uznesení (s. 6 a nasl.) zdôraznil, že v konaní o povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov sa nepreskúmava zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, ale iba otázka, či nové skutočnosti alebo dôkazy boli v čase pôvodného rozhodovania neznáme a či by samy osebe alebo v spojení s inými dôkazmi boli spôsobilé odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. Krajský súd ďalej poukázal na skutočnosť, že na verejnom zasadnutí k návrhu sťažovateľa sa okresný súd oboznámil aj s čestným prehlásením zo 6. októbra 2022 a aj so zápisnicami o jeho výsluchu z Úradu inšpekčnej služby v konaní vedenom pod sp. zn. ÚIS-63/BKOK-2021, daného svedka taktiež sám vypočul a, zohľadňujúc všetky okolnosti, dospel k záveru, že (nové) tvrdenia svedka sťažovateľa „nevyviňujú“ z trestnej činnosti. Ďalej zdôraznil, že na otázku okresného súdu o tom, či si svoje štyri usvedčujúce výpovede vymýšľal, tento svedok odpovedal, že klamať by si nedovolil. Ani z ďalších predložených listín podľa krajského súdu nevyplývalo, že svedok by poprel svoje predchádzajúce usvedčujúce tvrdenia týkajúce sa zavinenia sťažovateľa, teda jeho tvrdenia o tom, že v dvoch dokumentovaných prípadoch sťažovateľ vedel, že bude prevážať drogy. Ďalej krajský súd doplnil, že ani sám sťažovateľ v pôvodnom konaní v podstate nepoprel spáchanie skutku kladeného mu za vinu (objektívnu stránku trestného činu). Pokiaľ ide o návštevy operatívnych pracovníkov NAKA, krajský súd konštatoval, že otázka spočívajúca v tom, či došlo alebo nedošlo k ich protiprávnej činnosti v rozmere možného disciplinárneho previnenia, prípadne s presahom do trestnoprávnej roviny, môže byť predmetom konania pred Úradom inšpekčnej služby, inštitút obnovy konania však na objasňovanie takýchto podozrení neslúži. Vzhľadom na všetko už uvedené dospel krajský súd k záveru, že sťažovateľom navrhované dôkazy vrátane nových vykonaných dôkazov nie sú v spojení s už skôr známymi dôkazmi takej povahy a dôkazného významu, aby mohli mať zásadný vplyv na právoplatné rozhodnutie o jeho vine a treste.

11. Preskúmaním odôvodnenia napadnutého uznesenia sa ústavný súd presvedčil, že krajský súd poskytol na námietky sťažovateľa relevantnú a presvedčivú odpoveď. Z predložených dokumentov je zrejmé, že okresný súd ani krajský súd nebrali tvrdenia sťažovateľa na ľahkú váhu, ale jeho návrh dôkladne preskúmali, vyžiadali si a následne pri svojom rozhodovaní zohľadnili ďalšie podklady potrebné na kvalifikované rozhodnutie (napr. zápisnica z výsluchu na Úrade inšpekčnej služby) a taktiež k veci vypočuli sťažovateľom označeného a spochybňovaného svedka, ktorý sám poprel sťažovateľovo tvrdenie, že by v pôvodnom trestnom konaní nevypovedal pravdivo. Všeobecné súdy uznali, že návrh sťažovateľa odkazuje na nový dôkaz, avšak dospeli k záveru, že tento by s ohľadom na konkrétne okolnosti danej veci nebol spôsobilý odôvodniť iné rozhodnutie o jeho vine alebo treste.

12. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sťažovateľ závery všeobecných súdov vo svojej ústavnej sťažnosti relevantným spôsobom nespochybnil, ale ústavný súd stavia do pozície

v podstate súdu tretej inštancie, ktorý by mal nanovo a v jeho prospech vyhodnotiť skutkové okolnosti daného prípadu, čo však s odkazom na postavenie a právomoc ústavného súdu nie je jeho úlohou.

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu